

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 71

Vydána dne 25. listopadu 1960

Cena 60 haléřů

OBSAH:

165. Z á k o n o třetí m pětiletém plánu rozvoje národního hospodářství Československé socialistické republiky

165

Z Á K O N

ze dne 17. listopadu 1960

**o třetím pětiletém plánu rozvoje národního hospodářství
Československé socialistické republiky**

Československý pracující lid pod vedením Komunistické strany Československa vyřešil s úspěchem základní úkoly přechodu od kapitalismu k socialismu. Socialismus v naší vlasti zvítězil.

Bylo dosaženo rychlého, nepřetržitého a rovnoměrného rozvoje výrobních sil. Průmyslový charakter československého hospodářství byl dále posílen a byly vytvořeny podmínky pro další rozvoj zemědělství na základě socialistické velkovýroby. Slovensko se stalo hospodářsky vyspělou oblastí státu s novým, technicky vysoce vybaveným průmyslem a s rozvíjejícím se socialistickým zemědělstvím. Hmotná a kulturní úroveň československého lidu nebývale vzrostla. Československo se zařadilo mezi nejprůmyslovější státy a mezi státy s nejvyšší životní úrovní obyvatelstva na světě. Přednosti socialistické ekonomiky byly tím přesvědčivě prokázány.

Na základě hlubokých revolučních změn ve všech oblastech společenského života vstupuje Československá socialistická republika do období budování vyspělé socialistické společnosti, do období, ve kterém bude všechno úsilí pracujícího lidu směřovat k vytváření materiálních a duchovních předpokladů pro přechod ke komunismu.

K zajištění tohoto směru rozvoje národního hospodářství v příštích pěti letech Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Část první

**TŘETÍ PĚTILETÝ PLÁN ROZVOJE NÁRODNÍHO
HOSPODÁŘSTVÍ A JEHO CÍLE**

§ 1

(¹) Veškerá hospodářská činnost v Československé socialistické republice se v letech 1961 až

1965 řídí třetím pětiletým plánem rozvoje národního hospodářství (dále jen „třetí pětiletý plán“), který je plánem budování a rozvíjení vyspělé socialistické společnosti.

(²) Hlavním cílem třetího pětiletého plánu je dosáhnout mohutným vzestupem společenské výroby zvýšení národního důchodu o více než 42 % a tím dalšího neustálého růstu životní úrovně lidu, vytváření socialistického životního prostředí a všestranného posilování obranyschopnosti státu.

Vzestup společenské výroby a společenské produktivity práce bude umožněn širokým nástupem k všeobecnému zvýšení technické úrovně národního hospodářství cestou technické rekonstrukce.

Československé hospodářství se bude dále rozvíjet jako nedílná součást světové socialistické soustavy

(³) Hlavní úkoly třetího pětiletého plánu jsou stanoveny v částech druhé až jedenácté tohoto zákona.

Část druhá

**ROZVOJ SUROVINOVÉ ZÁKLADNY A ROZVOJ
PRŮMYSLU**

§ 2

Geologický průzkum

(¹) Geologický průzkum bude zaměřen tak, aby se co nejvíce využilo přírodního bohatství země a aby byl zajištěn předstih geologických prací před těžbou.

(²) V geologickém průzkumu pevných paliv budou ověřeny zejména nové zásoby koksovateľného uhlí. V ostravsko-karvinském revíru bude geologický průzkum dokončen a k projekci a výstavbě bude

předáno 9 nových polí s celkovými zásobami 850 miliónů tun kamenného uhlí. V hnědouhelných pánvích Severočeské, Handlovské a Jihošlovenské bude dokončen předběžný geologický průzkum.

⁽³⁾ V geologickém průzkumu rud železných a neželezných kovů budou ověřeny nové zásoby 50 miliónů tun středně bohatých železných rud a 14,3 miliónu tun měděných, 5,4 miliónu tun olovených a zinkových a 3,1 miliónu tun cínwolfraimových rud.

⁽⁴⁾ Průzkumnými pracemi bude zajištěna surovinová základna pro výrobu stavebních hmot (kámen, štiřkopísky, cihlářské hlíny) v krajích, ve kterých je těchto surovin nedostatek. Dále budou ověřena nová ložiska cementářských surovin, vápenců, kaolínů, keramických a žáruvzdorných jílo, magnezitů, sklářských a metalurgických písků a jiných nerudných surovin.

§ 3

Průmysl

⁽¹⁾ V průmyslu bude v souladu s potřebami všeobecného zvýšení technické úrovně národního hospodářství přednostně rozvíjena výroba výrobních prostředků. Strojírnoství bude i nadále hlavním článkem rozvoje, chemický průmysl se stane jedním z vedoucích průmyslových odvětví a dále se zvýší význam energetiky a hutnictví.

⁽²⁾ Hrubá výroba v průmyslu bude stupňována tak, že její objem bude v roce 1965 nejméně o 56 % větší než v roce 1960; přitom výroba výrobních prostředků vzroste asi o 70 % a výroba spotřebních předmětů nejméně o 34 %.

⁽³⁾ Do roku 1965 vzroste hrubá výroba průmyslu v oboru působnosti

ministerstva paliv a energetiky v odvětví paliv	o 32 %
v odvětví energetiky	o 81 %
ministerstva hutního průmyslu a rudných dolů	o 58 %
ministerstva chemického průmyslu	o 97 %
ministerstva těžkého a všeobecného strojírenství	o 83 %
ministerstva výstavby	o 92 %
ministerstva spotřebního průmyslu	o 28 %
ministerstva potravinářského průmyslu	o 29 %

§ 4

Průmysl paliv

⁽¹⁾ K efektivnímu využití zdrojů pevných paliv bude přednostně rozvíjena těžba a úprava kamenného uhlí vhodného pro koksování, jakož i těžba hnědého uhlí pro výrobu plynu a energie.

⁽²⁾ Odbytová těžba kamenného uhlí dosáhne v roce 1965 31,4 miliónu tun, z toho uhlí vhodného

ke koksování 19 miliónů tun, odbytová těžba hnědého uhlí 70,2 miliónu tun a těžba lignitu více než 4 milióny tun; výroba svítiplynu vzroste do roku 1965 nejméně třikrát a těžba ropy více než o polovinu.

⁽³⁾ Výstavbou 1552 km dálkových plynovodů budou propojeny dosavadní plynovody a vytvořen jednotný celostátní plynárenský systém, který umožní zvýšení počtu odběratelů plynu na 1,1 miliónu ve 243 městech. Dálkové plynovody budou vybudovány zejména mezi Vřesovou a Veselím nad Lužnicí, Přiborem a Brnem, Třincem a Žilinou, Košicemi a Strážským a mezi Bratislavou a Šalou; zahájena bude výstavba plynovodu Košice—Žilina.

§ 5

Průmysl energetický

⁽¹⁾ V souladu s potřebami technického rozvoje a elektrizace všech odvětví národního hospodářství bude rozvíjena energetická základna, a to zejména výstavbou velkých kondenzačních elektráren při zdrojích hnědého uhlí.

⁽²⁾ Výroba elektřiny dosáhne v roce 1965 39 miliard kWh; použitelné výkony elektráren budou téměř o 65 % větší než v roce 1960.

⁽³⁾ V parních elektrárnách a v teplárnách, zejména v elektrárnách Tisová, Tušimice, Vernéřov, Ledvice, Nováky a Vojany, budou uvedena do provozu nová zařízení o výkonu 3740 MW. Z vodních elektráren budou uvedeny do provozu elektrárny Orlick, Kamýk, Lipovec, Hříčov, Mlkšová a Považská Bystrice.

⁽⁴⁾ Soustava rozveden a vedení o napětí 220 kV bude podstatně rozšířena. Energetická základna v severozápadních Čechách bude spojena se Slovenskem novou magistrálou o napětí 400 kV.

⁽⁵⁾ Do provozu bude uvedeno první soustrojí o výkonu 200 MW s kotlem 840 t/hod. páry. Telemechanizací a automatizací celostátní jednotné elektrizační soustavy bude zdokonaleno její centrální řízení.

§ 6

Těžba rud a průmysl hutní

⁽¹⁾ Rychlým rozvojem hutní výroby bude vytvořena pevná základna rozvoje celého národního hospodářství. Podstatného zvýšení úrovně výroby základních hutních výrobků bude dosaženo cestou intenzifikace výroby, rekonstrukce a modernizace závodů a rozsáhlou výstavbou a zvýšením technické a ekonomické úrovně výroby; bude dosaženo podstatného zlepšení kvality a sortimentu hutních výrobků a budou vytvářeny podmínky pro zvýšení hospodárnosti ve spotřebě kovů.

⁽²⁾ Těžba železných rud dosáhne v roce 1965 nejméně 4,4 miliónu tun. Všechny vytěžené rudy budou upravovány a obohacovány tak, aby byly spotřebovány jako koncentráty.

[³] Výroba kamenouhelného koksu dosáhne v roce 1965 11,6 miliónu tun. K výrobě koksu se bude používat dalších druhů nospékavého uhlí.

[⁴] Výroba surového železa dosáhne v roce 1965 nejméně 7,7 miliónu tun a výroba oceli nejméně 10,6 miliónu tun. Bude zavedena výroba oceli v kyslíkových konvertorech, jejíž podíl na celkové výrobě oceli dosáhne 10,4 %. Výroba elektrooceli se zvětší nejméně o 80 % a podíl ušlechtlých ocelí na celkové výrobě oceli dosáhne téměř 19 %.

[⁵] Výroba válcovaného materiálu dosáhne v roce 1965 nejméně 7,3 miliónu tun a výroba ocelových trubek nejméně 0,9 miliónu tun. Podíl plechů na celkové výrobě válcovaného materiálu se zvýší téměř na 30 %.

[⁶] Z neželezných kovů se vyrobí v roce 1965 mědi o 55 %, hliníku prvotního o 51 %, zinku o 111 % a olova o 14 % více než v roce 1960. Bude zavedena výroba niklu a feroniklu.

§ 7

Průmysl strojírenský

[¹] Strojírenský průmysl bude rozvíjen v souladu s potřebami nepřetržitého a plynulého rozvoje výrobních sil, všestranného zvyšování technické úrovně, prohlubování mezinárodní socialistické dělby práce a hospodářské spolupráce, jakož i dosažení vysoké úrovně produktivity práce ve všech odvětvích národního hospodářství.

[²] Strojírenství především dodá a uvede do provozu stroje a strojírenská zařízení v nových závodech těžkého průmyslu a soustředí se zejména na další rozvoj výroby energetického zařízení, chemického a gumárenského zařízení, válcovacího zařízení, obráběcích a tvářecích strojů, zařízení pro slévárny, transportního zařízení, strojů a zařízení pro výrobu stavebních hmot, traktorů a zemědělských strojů, elektrických a naftových lokomotiv, strojů, zařízení a přístrojů pro automatizaci a osobních automobilů.

[³] Ve stále větší míře budou dodávány vysoce výkonné stroje a zařízení, umožňující pokrokové výrobní způsoby a odpovídající posledním poznatkům světové vědy a techniky a tím dojde k podstatnému rozšíření mechanizace a automatizace v národním hospodářství. Bude zkrácena doba potřebná pro vývoj a zavádění nových strojů a zařízení do výroby.

[⁴] K zvýšení technické úrovně vlastní výroby využije strojírenství ve velkém rozsahu nových automatických a poloautomatických obráběcích strojů, včetně strojů programově řízených, jednoúčelových strojů, automatických linek a automatických a poloautomatických svařovacích zařízení a rozšíří mechanizaci a pokrokové výrobní způsoby ve slévárnách a kovárnách.

§ 8

Průmysl chemický

[¹] Chemický průmysl jako dodavatel surovin a výrobků nezbytných pro rozšíření materiálové

základny a k zvýšení technické úrovně národního hospodářství bude vybudován v jedno z vedoucích průmyslových odvětví.

[²] Budou vybudovány dva závody na výrobu syntetického kaučuku. Bude zavedena výroba nových druhů plastických hmot, zejména polystyrénu a polyetylénu. Celková výroba plastických hmot dosáhne v roce 1965 nejméně 197 000 tun. Chemických vláken se v roce 1965 vyrobí nejméně 105 000 tun (z toho nejméně 22 % vláken syntetických), dusíkatých hnojiv nejméně 320 000 tun a fosforečných hnojiv nejméně 286 000 tun (přepočteno na živiny). Výroba papíru a lepenky vzroste nejméně o 36 %.

[³] Pro dopravu ropy ze Svazu sovětských socialistických republik bude vybudován ropovod.

§ 9

Průmysl spotřební

[¹] V souladu se zvyšováním spotřeby obyvatelstva bude spotřební průmysl zaměřen na výrobu zboží vysoké kvality a širokého sortimentu. Domácí surovinové základny bude tento průmysl využívat zvláště soustředěním prostředků k rozvoji výroby skla a keramiky. V daleko větší míře se bude k výrobě spotřebního zboží používat chemických vláken a plastických hmot.

[²] V textilním průmyslu se bude rozvíjet výroba pleteného zboží rychleji než výroba tkanin. Bavlněných tkanin se v roce 1965 vyrobí 491 milión m, hedvábných tkanin 81 milión m, vlněných tkanin 52 milióny m, pleteného zboží zhruba 101 milión kusů, svrchních oděvů 35 miliónů kusů a prádla z tkanin více než 47 miliónů kusů.

[³] V kožedělném a obuvnickém průmyslu se v roce 1965 vyrobí zejména 104,5 miliónu párů obuvi, z toho téměř 48 miliónů párů obuvi kožené a téměř 42 milióny párů obuvi-gumové.

[⁴] Výroba v průmyslu skla a jemné keramiky se do roku 1965 zvětší nejméně o 54 % a bude zaměřena na zvýšení podílu technického skla, užitkového porcelánu a zdravotní keramiky. V roce 1965 se vyrobí 44,7 miliónu m³ 1/4 plochého taženého skla, 4,4 miliónu m³ litého skla, 17 000 tun zdravotní keramiky a za 305,6 miliónu Kčs užitkového porcelánu.

§ 10

Průmysl potravinářský

[¹] V souladu se zásadami správné výživy a s růstem životní úrovně obyvatelstva zvětší potravinářský průmysl dodávky čerstvých a biologicky hodnotných potravin bohatých na vitamíny a zlepší skladbu vyráběných potravin. Dále rozšíří výrobu hotových a polopřipravených jídel a podstatně zvětší dodávky zboží ve spotřebitelském balení. Přednostně se bude rozvíjet výroba cukrovarská, mlékárenská, drůbežářská, jatečná a masná.

[²] Ze základních druhů potravinářského zboží se v roce 1965 vyrobí 583 000 tun masa na kosti,

77 000 tun vepřového syrového sádla, 81 000 tun mlékárenského másla, 117 000 tun rostlinných jedlých tuků a 1 222 000 tun cukru.

(³) Potravinářské závody budou modernizovány zaváděním mechanizovaných, kontinuálních a automatizovaných výrobních procesů.

Část třetí

ROZVOJ ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ

§ 11

Zemědělství

(¹) Hrubá výroba v zemědělství bude v roce 1965 o 22 až 23 % větší než v roce 1960. Podstatného a trvalého vzestupu zemědělské výroby a zvýšení její efektivity v podmínkách socialistického zemědělství se dosáhne vzestupem intenzity výroby na základě lepšího využívání půdy a soustavného zvyšování její úrodnosti, zvyšováním produktivity práce a snižováním nákladů na jednotku výroby.

(²) K zajištění plánovaného rozvoje zemědělské výroby bude investováno do zemědělství o 50,2 % více než v období druhého pětiletého plánu. Základní práce v zemědělské výrobě budou plně mechanizovány; v socialistických zemědělských závodech případně jeden traktor na 33 hektary orné půdy. Zvýšení úrodnosti zemědělské půdy se zajišťuje jejím rozsáhlým odvodňováním a zavlažováním

(³) Vzestupu rostlinné výroby bude dosaženo rozšířením osevních ploch nejvýnosnějších plodin a zvláště podstatným růstem hektarových výnosů, zejména pšenice na 27 q, ječmene na 26,5 q, cukrovky na 327 q, chmele na 20 celních centů, brambor na 180 q, sena z luk na 48 q a víceletých píceň na 68 q. Rozšířením ploch víceletých píceň, kukuřice a luštěnin a zvýšením péče o louky a pastviny bude zajištěna krmivová základna a umožněno vytvoření rezerv krmiv. Osevní plocha kukuřice bude rozšiřována až na 12 % celkové výměry orné půdy. Vzroste výroba olejnin, cukrovky, ostatních technických plodin a zeleniny. Plocha chmelnic bude rozšířena na 9900 hektarů a přitom bude obnoveno 1000 hektarů přestárých chmelnic. Počet ovocných stromů se zvětší o více než 11 miliónů kusů. Spotřeba strojních hnojiv vzroste na 133,5 kg čistých živin na 1 hektar zemědělské půdy.

(⁴) V živočišné výrobě bude přednostně rozvíjen a zlepšován chov skotu. Podstatně se zvětší užitek hospodářských zvířat. Stavy krav vzroste na 2,3 miliónu kusů. Na 1 hektar zemědělské půdy bude vyrobeno průměrně 177 až 178 kg masa živé váhy, včetně drůbeže, 746 litrů mléka a na 1 hektar osevní plochy zrna 1116 kusů vajec.

(⁵) Tržní produkce hlavních zemědělských výrobků podstatně vzroste. Do státních fondů bude dodáno chlebového obilí o 30 %, sladovnického ječmene o 15 %, cukrovky o 16 %, řepky o 31 %, chmele o 42 %, masa celkem o 30 % (v živé váze), mléka o 41 % a vajec o 37 % více, než činí objem dodávek v roce 1960.

§ 12

Lesnictví a hospodaření s dřevem

(¹) V souladu s potřebou výrazně zlepšit lesní fond státu bude těžba dřeva do roku 1965 snížena nejméně na 11,9 miliónu pfm a bude zalesněno 322 000 ha holín na lesní půdě a 123 000 ha nelesní půdy a vysázeno 20 miliónů kusů rychle rostoucích dřevin. Budou vytvořeny potřebné zásoby kvalitních sazenic a podstatně zmenšeny ztráty při zalesňování.

(²) Do roku 1965 bude zmechanizováno 26 % prací při kácení, 53 % prací při přibližování a 95 % prací při odvozu dřeva. Bude vybudováno 600 km tvrdých lesních cest.

(³) Lepším využíváním dřevní hmoty a nahrazením dřeva jinými materiály se spotřeba jehličnatého řeziva sníží celkem o 19,7 %, z toho ve stavobní výrobě nejméně o 23 %. Spotřeba dřívného dříví se sníží o 18 %.

(⁴) Výroba třískových a vláknitých desek a desek z pazdeří se zvýší více než čtyřikrát, výroba vodovzdorných překližek 2,4krát a truhlářských a obalových překližek o jednu třetinu.

Část čtvrtá

ROZVOJ DOPRAVY A SPOJŮ

§ 13

Doprava

(¹) Plně uspokojování přepravních potřeb národního hospodářství a vytvoření podmínek pro zvýšení bezpečnosti provozu a kultury cestování bude zajištěno modernizací a technickou rekonstrukcí dopravy.

(²) Celkový objem veřejné přepravy zboží se do roku 1965 zvětší nejméně o polovinu a přeprava osob téměř o 19 %.

(³) V železniční dopravě vzroste objem přepravy zboží v tunách téměř o 35 % a v tunokilometrech o 25,2 %. Podíl elektrické trakce na celkových dopravních výkonech se zvýší na 51,4 % a podíl diesellové trakce na 23,6 %. V železniční síti bude vybaveno automatickým blokem téměř 790 km tratí, automatickým zastavovačem více než 3100 km tratí a reléovým zabezpečovacím zařízením 101 stanice.

(⁴) Objem automobilové přepravy zboží v tunokilometrech vzroste nejméně o 63,3 %; podíl veřejné přepravy na tomto objemu dosáhne téměř 63 %.

(⁵) Objem říční přepravy zboží v tunokilometrech vzroste o 43,2 %. Splnění úkolů říční dopravy bude zajišťováno další obnovou, modernizací a motorizací lodního parku.

(⁶) Objem letecké dopravy vzroste nejméně 3,5krát. Budou zavedeny další mezinárodní a vnitrostátní letecké spoje. Ve výstavbě silnic budou vytvořeny podmínky pro další rozvoj automobilové

dopravy, zejména výstavbou mimoúrovňových křižovatek. Podíl bezprašných silnic se zvýší nejméně na tři pětiny celkové délky silnic. Bude zahájena výstavba dálnice Praha—Brno.

§ 14

Spoje

^[1] Počet telefonních stanic vzroste do roku 1965 o 57,9 %, takže na 100 obyvatel připadne 11,4 telefonní stanice. V roce 1965 bude 95 % telefonních stanic automatizováno.

^[2] Bude dokončena výstavba televizních vysílačů prvního programu černobílé televize a zahájeno vysílání druhého televizního programu v oblasti Prahy.

^[3] V poštovním provozu se uskuteční první etapa mechanizace, bude pokračovat motorizace silniční poštovní a doručovací služby a zvětší se hustota poštovních provozoven. Uskuteční se též první etapa mechanizace administrativy ve spojích.

Část pátá

**RŮZVOJ STAVEBNICTVÍ A PRŮMYSLU
STAVEBNÍCH HMOT**

§ 15

Stavebnictví

^[1] Stavebnictví bude přebudováno tak, aby se stavební výroba přiblížila svým charakterem výrobě průmyslové. Toho se dosáhne co nejširším využíváním progresivních metod stavění, zejména proudového způsobu stavění i v průmyslové a inženýrské výstavbě, zaváděním vicesměnných provozů, jakož i urychleným zaváděním výsledků výzkumu a vývoje do praxe.

^[2] Stavebnictví uskuteční v letech 1961 až 1965 v celém národním hospodářství za 207 miliard Kčs stavebních prací, z toho za 153 miliardy Kčs pro státní investiční výstavbu.

^[3] K odstranění pracovních a namáhavých stavebních prací se v podstatě dokončí mechanizace zemních prací a dále rozšíří komplexní mechanizace zemních a betonářských prací; mimořádná pozornost bude věnována též komplexní mechanizaci prací montážních a malé mechanizaci.

§ 16

Průmysl stavebních hmot

^[1] Průmysl stavebních hmot, materiální základna zprůmyslnění stavebnictví, zaměří se zejména na zrychlení tempa růstu výroby cementu jako základní suroviny pro výrobu nových stavebních prvků a na využívání ostatních vhodných hmot.

^[2] Ze základních druhů stavebních materiálů se v roce 1965 vyrobí 8,75 miliónu tun cementu, 3,95 miliónu tun vápna, více než 3 miliardy cihelných jednotek, 19 miliónů m³ tašek a 27,2 miliónu m² osínkocementové krytiny.

^[3] Prefabrikovaných stavebních dílců a konstrukcí se v roce 1965 vyrobí 3,8 miliónu m³ a stěnových kvádrů 360 miliónů cihelných jednotek. Podíl výroby dílců z předpjatého betonu na celkové výrobě železobetonových stavebních dílců se do roku 1965 zvýší nejméně na 15 % a podíl výroby dílců z lehkých betonů na celkové výrobě stavebních dílců nejméně na 40 %.

^[4] Budou vybudována zařízení na výrobu 1,53 miliónu m³ pórobetonu; zhruba polovinu tohoto množství budou tvořit stavební prvky velkých rozměrů.

Část šestá

VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

§ 17

^[1] Vodní hospodářství se zaměří zejména na výstavbu vodních děl pro víceúčelové využití vody, na výstavbu a obnovu vodohospodářských zařízení místního významu a na likvidaci zdrojů znečištěných toků.

^[2] Potřebné množství vody vyhovující jakosti pro obyvatelstvo, zemědělství a průmysl bude v letech 1961 až 1965 zajišťováno zejména

vybudováním velkých vodních nádrží o kapacitě 965 miliónů m³ přehradních prostor;

rozsáhlou výstavbou průmyslových i městských čistíren odpadních vod, kterou se dosáhne obratu v čistotě vodních toků a zkrátí se celková délka nejvíce znečištěných toků asi o tři čtvrtiny;

další výstavbou vodovodů, kterou se docílí, že v roce 1965 bude při průměrné spotřebě 200 l vody na osobu a den zásobováno vodou z veřejných vodovodů 55 % obyvatelstva;

rozsáhlou obnovou a výstavbou rybníků a menších vodohospodářských nádrží místního významu.

^[3] Bude odvodněno 198 000 ha a zavlaženo 171 000 ha zemědělské půdy. Kromě toho bude provedena regulace 1370 km vodních toků.

Část sedmá

INVESTICE DO NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

§ 18

^[1] Rozvoj národního hospodářství se bude opírat o rozsáhlou investiční výstavbu, která zajistí podstatné rozšíření základních fondů a umožní všeobecné zvýšení technické úrovně. Investiční prostředky budou vynakládány především na posílení surovinové základny a na zlepšování životního prostředí a životní úrovně lidu.

^[2] Investiční výstavba se v letech 1961 až 1965 uskuteční v úhrnné hodnotě 322 miliardy Kčs, tj. asi o 59 % větší než v období druhého pětiletého plánu.

^[3] K zajištění plánovaného rozvoje výrobní síly se ve srovnání s obdobím druhého pětiletého plánu objem investic do průmyslu zvětší téměř

o 88 %, do zemědělství a lesnictví o 80 % a do dopravy a spojů o více než tři čtvrtiny.

[⁴] Na školství, kulturu a tělesnou výchovu bude vynaloženo o dvě třetiny více a na zdravotnictví a sociální zabezpečení dvojnásobek investičních prostředků proti objemu vynaloženému ve druhé pětiletce.

[⁵] Efektivnost investiční výstavby bude dále zvyšována. Investiční náklady na měrnou jednotku budované kapacity se sníží. Zvýšením podílu strojů a zařízení na celkovém objemu investiční výstavby se vytvoří příznivé podmínky pro zavádění nové techniky do národního hospodářství a pro zvyšování produktivity práce. Doba výstavby se podstatně zkrátí včasnou přípravou staveb, zdokonalováním organizace práce a poměrným snížením počtu současně prováděných staveb.

Část osmá

RŮST PRODUKTIVITY PRÁCE, SNIŽOVÁNÍ VLASTNÍCH NÁKLADŮ A ROZVOJ VĚDY A TECHNIKY

§ 19

Produktivita práce a zaměstnanost

[¹] Plánovaného růstu výroby se dosáhne především růstem produktivity práce, a to zejména na základě zvyšování technické úrovně, lepší organizace výroby a všestranného rozvoje iniciativy pracujících

[²] Produktivita práce bez promítnutí vlivu zkrácení pracovní doby se do roku 1965 zvýší v průmyslu nejméně o 43 %, ve stavebnictví téměř o 54 %, v zemědělství nejméně o 53 %, v železniční dopravě nejméně o 28 % a v automobilové dopravě téměř o 31 %.

[³] Zaměstnanost v socialistickém sektoru národního hospodářství (kromě jednotných zemědělských družstev) vzroste zhruba o 440 000 pracovníků. Pracovní síly budou dále stabilizovány rozvojem bytové výstavby a zlepšováním pracovních podmínek.

[⁴] Pracovní podmínky budou dále zlepšovány zejména mechanizací namáhavých prací, omezením prací v prostředí škodlivém zdraví, zvyšováním hygieny a bezpečnosti práce, zlepšováním sociálních zařízení v závodech, jakož i zkracováním a uspořádáním pracovní doby.

[⁵] V souladu s potřebami výroby a rychlého růstu technické, kulturní a zdravotní úrovně se bude dále rozvíjet odborná příprava dorostu a plánovitě zvyšovat kvalifikace pracovníků. Počet odborníků se vzděláním získaným na vysokých školách a na odborných a středních odborných školách se do roku 1965 zvýší o 29 %.

§ 20

Snižování vlastních nákladů

[¹] K dosažení maximálních úspor bude úsilí • všestrannou hospodárnost, jako důležitý činitel

zvyšování efektivnosti národního hospodářství, zaměřeno na plné využití všech rezerv a možností, které dává socialistická výroba.

[²] Vlastní náklady na výrobu zboží v průmyslových podnicích se do roku 1965 sníží o 12,48 %, tj. průměrně o 2,63 % ročně. Ve stavebních organizacích se vlastní náklady na objem stavebních prací provedených vlastními pracovníky sníží o 14,34 %, tj. průměrně o 3,05 % ročně.

[³] Vlastní náklady budou snižovány především snižováním nákladů na suroviny, materiál a polotovary, zejména lepším využíváním železných a ne-železných kovů, dřeva a stavebních materiálů, úsporami vyplývajícími ze zvyšování produktivity práce, jakož i lepším využíváním základních fondů.

§ 21

Věda a technika

[¹] Rozvoj vědy a techniky bude vytvářet ve všech odvětvích národního hospodářství předpoklady pro neustálý růst společenské produktivity práce a materiálně technické podmínky pro rozvoj vyspělé socialistické společnosti.

[²] Ve všech odvětvích národního hospodářství bude uskutečňována rozsáhlá mechanizace všech prací, hlavně pomocných, a především mechanizace vnitřní výroby a dopravy a manipulace s materiálem. Komplexní mechanizace bude zaváděna především v odvětvích paliv a těžby rudných a nerudných surovin, ve stavebnictví, v zemědělství a v lesním hospodářství, při výstavbě a údržbě silnic a železničního svršku.

[³] Automatizace bude zaváděna zejména v odvětví energetiky, v hutních provozech, v chemickém průmyslu, ve strojírenství, v průmyslu stavebních hmot, ve spotřebním průmyslu, ve spojích a v dopravě. Automatizovány budou technologické procesy i kontrolní a laboratorní práce. Některé provozy budou komplexně automatizovány a zároveň budou vytvářeny předpoklady pro rozvoj komplexní automatizace dalších provozů a závodů.

[⁴] Ve všech odvětvích národního hospodářství budou zaváděny nové progresivní technologie a zejména ve spotřebním průmyslu a zemědělství bude rozšiřována chemizace.

[⁵] V průmyslu i v zemědělství budou vybudovány vzorové a pokusné provozy, vybavené nejnovější technikou, zejména komplexní mechanizací a automatizací. V těchto provozech se bude ověřovat nejnovější technologie a organizace práce a dosažených výsledků bude využito pro modernizaci celých oborů a pro dosažení světové úrovně v technice výroby.

[⁶] Bude rozvíjena technická normalizace, především v průmyslové výrobě, a rozšířena typizace ve výstavbě, aby se zajistila specializace a zhrmadnění výroby, úspora surovin a materiálů, opakovatelnost projektů a snížení pracnosti.

[7] Vědeckovýzkumné a vývojové práce budou zaměřeny na komplexní řešení úkolů odpovídajících budoucím společenským potřebám a na získání předstihu vědy a techniky před potřebami praxe. Pro tyto účely bude rozšířena a podstatně zkvallitněna síť vědeckovýzkumných a vývojových pracovišť a zajištěno rychlejší předávání výsledků výzkumu a vývoje do praxe.

[8] K širokému uplatňování nové techniky v národním hospodářství bude dále rozvíjena iniciativa pracujících a bude usměrňována na řešení nejdůležitějších úkolů národního hospodářství.

Část devátá
RŮST ŽIVOTNÍ ÚROVNĚ
§ 22

[1] Reálný důchod na jednoho obyvatele, zahrnující hmotnou spotřebu, užítí placených služeb a školskou a zdravotnickou péči, zvýší se do roku 1965 nejméně o jednu čtvrtinu.

[2] Pracovní doba se zkrátí na 42 hodiny týdně, v hlubinných dolech na 40 hodin týdně. Ve většině odvětví národního hospodářství bude zaveden pětidenní pracovní týden.

[3] Bude vystavěno 482 000 bytů, z toho 40,4 % ve výstavbě státní, 30,9 % ve výstavbě družstevní a podnikové, 22,8 % ve výstavbě soukromé a 5,9 % ve výstavbě prováděné jednotlivými zemědělskými družstvy. Bytový problém v hlavním městě Praha a na Ostravsku, Ústecku a Karlovarsku bude do roku 1965 v podstatě vyřešen. Podíl bytů vícepokojových a bytů vybavených ústředním topením bude neustále zvyšován.

[4] Osobní spotřeba obyvatelstva vzroste nejméně o 30 %. K dosažení tohoto růstu se zvětší objem maloobchodního obrátu ve srovnatelných cenách o 34 %. Bude zajišťována taková struktura tržních fondů, která zlepší skladbu výživy obyvatelstva větší spotřebou potravin živočišného původu, ovoce a zeleniny a zajistí zejména rychlý vzrůst spotřeby těch průmyslových výrobků, které přispívají k zvýšení kultury života.

[5] Rozsah služeb placených obyvatelstvem vzroste nejméně o 40 %. Národní výbory věnují větší pozornost rozvoji a zkvallitnění služeb, zejména těch, které odstraňují namáhavé domácí práce a zvyšují úroveň kultury bydlení, hygieny a čistoty.

[6] Zdravotnická péče se přednostně zaměří na preventivní péči a na vytváření zdravého životního a pracovního prostředí. Zvláštní péče bude věnována ochraně vzduchu, vody a půdy před znečišťováním. Budou posilovány a rozvíjeny především hygienické a protiepidemické služby, ambulantní zdravotnické služby, péče o matky, děti a dorost, jakož i zdravotnická péče v závodech. Síť zdravotnických zařízení bude dále rozšiřována tak, že dosáhne počtu 200 500 lůžek a asi 28 200 lékařských míst.

[7] V sociálním zabezpečení bude výše důchodů přiznaných před 1. lednem 1957 přibližována výši důchodů přiznávaných po tomto dni. Sociální zabezpečení členů jednotných zemědělských družstev se bude dále zdokonalovat. Počet míst v zařízeních sociální péče se zvýší nejméně na 62 400, přičemž vzroste zejména počet míst v ústavech pro děti a mládež s trvalými vadami.

[8] Péče o děti předškolního věku se zlepší zejména rozšiřováním kapacity jeslí, mateřských škol a útulků. Kapacita jeslí překročí 63 000 míst, kapacita mateřských škol a zemědělských útulků umožní pečovat o více než 390 000 dětí.

[9] Ve školství se uskuteční zejména výstavba všeobecně vzdělávacích škol pro 707 000 žáků a výstavba vysokých škol a fakult pro více než 11 400 posluchačů. V oblasti kultury a tělovýchovy bude zahájena výstavba nových divadel a národního sportovního stadiónu v Praze.

Část desátá
HOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ SLOVENSKA A OBLASTÍ
§ 23

Hospodářství na Slovensku

[1] Hospodářská úroveň Slovenska se bude dále urychleně vyrovnávat s úrovní českých krajů, a to zejména tím, že hrubá výroba v průmyslu na Slovensku vzroste do roku 1965 nejméně o 84 %. Podíl výroby v surovinových odvětvích na Slovensku na výrobě celostátní se zvýší z 18,5 % v roce 1960 na 25 % v roce 1965. Toho se dosáhne především výstavbou hutního a chemického průmyslu na východním Slovensku. Objem strojírenské výroby na Slovensku se zvětší téměř 2,2násobně a dosáhne v roce 1965 hodnoty 14,7 miliard Kčs.

[2] Hrubá výroba v zemědělství na Slovensku vzroste o 27 až 28 %. Tím se intenzita zemědělské výroby na Slovensku v podstatě vyrovná intenzitě zemědělské výroby v českých krajích s obdobnými přírodními podmínkami.

[3] K zajištění plánovaného rozvoje hospodářství na Slovensku se uskuteční investiční výstavba v úhrnné hodnotě větší než 100 miliard Kčs, z toho ve státní investiční výstavbě v hodnotě 77,5 miliardy Kčs. Z celkového objemu státních investic bude více než 45 % vynaloženo na rozvoj průmyslu, zejména na rozvoj jeho základních odvětví.

[4] Zaměstnanost v socialistickém sektoru (kromě jednotných zemědělských družstev) na Slovensku se v souladu s růstem počtu obyvatelstva v produktivním věku zvýší zhruba o 177 000 pracovníků (včetně potřeby na zkrácení pracovní doby).

[5] V bytové výstavbě na Slovensku bude předáno do užívání nejméně 192 000 bytů, z toho ve státní, družstevní a podnikové bytové výstavbě 108 400 bytů.

[6] Objem maloobchodního obrátu na Slovensku vzroste o 43 %; přitom se bude prodej průmyslového zboží zvětšovat rychleji.

[7] Na výstavbu škol a kulturních zařízení na Slovensku se vynaloží 3,5 miliardy Kčs. Kapacita všeobecně vzdělávacích škol se zvětší nejméně o 9500 nových učeben. Ve zdravotnických zařízeních vzroste počet lůžek o více než 11 000 a počet lékařských míst o 1330.

§ 24

Pohraniční okresy v českých krajích

[1] Komplexní rozvoj hospodářství v pohraničních okresech českých krajů bude zajišťován zejména výstavbou nových závodů, rekonstrukcí a modernizací průmyslu, zvyšováním intenzity zemědělské výroby, další bytovou výstavbou a rozvojem školství, kultury, zdravotnictví a ostatních služeb pro obyvatelstvo. V pohraničních okresech se podstatně zvýší počet pracovních příležitostí v průmyslu a v hospodářství řízeném národními výbory.

[2] V zemědělské výrobě v horských a podhorských oblastech pohraničních okresů se bude co nejvíce využívat přírodních podmínek. Rozvoj zemědělství bude zajišťován investiční výstavbou a melioracemi luk a pastvin.

[3] Dobrovolné přesídlování pracovníků z vnitrozemí do pohraničí bude pokračovat tak, aby byly zajištěny pracovní síly potřebné pro rozvoj průmyslu, zemědělství a služeb pro obyvatelstvo v pohraničních okresech.

Část jedenáctá

**MEZINÁRODNÍ HOSPODÁŘSKÁ SPOLUPRÁCE,
MEZINÁRODNÍ DĚLBA PRÁCE A ZAHRANIČNÍ
OBCHOD**

§ 25

[1] Československá socialistická republika bude rozvíjet hospodářskou spolupráci se Svazem sovětských socialistických republik a s ostatními státy světové socialistické soustavy. V rámci mezinárodní socialistické dělby práce bude zejména rozšiřovat specializaci a kooperaci ve výrobě. Československé hospodářství bude pro vlastní potřebu i pro potřebu jiných států světové socialistické soustavy rozvíjet výrobu surovin a materiálů, pro kterou má výhodné přírodní a ekonomické podmínky.

[2] Obrát zahraničního obchodu vzroste do roku 1965 téměř o 47 %. Přitom obchod se státy

světové socialistické soustavy vzroste více než o polovinu a jeho podíl na československém zahraničním obchodě dosáhne zhruba tří čtvrtin.

[3] Na zásadách vzájemné rovnosti a výhodnosti bude dále rozšiřována výměna zboží s kapitalistickými státy. Zejména se budou dále rozvíjet hospodářské styky a výměna zboží se zeměmi hospodářsky méně rozvinutými.

Část dvanáctá

PROVÁDĚNÍ PĚTILETÉHO PLÁNU

§ 26

[1] Provádění pětiletého plánu zajišťuje, řídí a kontroluje vláda. Přitom vláda zejména

- a) stanoví podrobné úkoly pětiletého plánu, jakož i roční plány a kontroluje jejich plnění; o výsledcích jejich plnění podává zprávy Národnímu shromáždění;
- b) činí opatření nutná ke splnění pětiletého plánu.

[2] Státní plánovací komise plní při provádění pětiletého plánu své úkoly podle zvláštních předpisů, zejména stanoví na základě pětiletého plánu, popřípadě na základě ročních plánů a ostatních opatření vlády podle odstavce 1 dílčí úkoly jednotlivým ministerstvům a ostatním ústředním orgánům státní správy, jakož i krajským národním výborům.

[3] Ministři a vedoucí ústředních orgánů státní správy, jakož i krajské národní výbory činí v oboru své působnosti za široké aktivní účasti pracujících opatření potřebná k provedení úkolů, které jim ukládá pětiletý plán nebo k jeho provedení vláda a Státní plánovací komise.

Část třináctá

USTANOVĚNÍ ZÁVĚREČNÁ

§ 27

Tempo růstu jednotlivých odvětví a oblastí národního hospodářství a ostatních ukazatelů plánu je v tomto zákoně vyjádřeno porovnáním se státním plánem na rok 1960.

§ 28

Tento zákon nabývá účinnosti ode dne 1. ledna 1961.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Vydavatel: Ministerstvo spravedlnosti - Redakce: Praha 1-Malá Strana, Tržiště 9 Telefon 436-41 až 49 - Administrace Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů Praha, n. p., Praha 1 Malá Strana, Tržiště 9 Telefon 498 41 až 49. - Vychází podle potřeby. - Předplatné na celý rok Kčs 108 -, na půl roku Kčs 54,-, na čtvrt roku Kčs 27 - Předplácet lze na dobu nejméně čtvrt roku a, vždy jen k 1. každého kalendářního čtvrtletí - Zrušení odběru se uznává jen ke konci každého kalendářního čtvrtletí nejpozději 10 dní před stanoveným datem - Frankované reklamy se uznávají, jen dojdou-li do 15 dnů po vydání reklamované částky - Účet SBCs Praha 1, č. ú. 322 9082 - Novinová sazba povolena poštovním úřadem Praha 022, číslo 313 348 Be-95 - Tiskne: Knihkisk 1, národní podnik v Praze 1 Malá Strana, Karmelitská 6. Dohledou poštovní úřad Praha 022.